

Motion till riksdagen 2025/26:1757

av **Boriana Åberg (M)**

Granskning av partinära affärsverksamheter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att granska partinära affärsverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Koncentrationsutredningen var en statlig utredning som drevs under åren 1961–1975 och levererade inte mindre än åtta delbetänkanden i form av SOU. Utredningen studerade olika aspekter av ägande och maktkoncentration och resulterade bland annat i en detaljerad sammanställning över ett antal familjers förmögenhet, innehav av aktier i bolag etc. Det kan på goda grunder ifrågasättas om det är en statlig uppgift att bedriva denna typ av utredningar och i detalj kartlägga enskilda familjers förmögenhet. Men i ett sammanhang blir detta faktiskt angeläget, när ägandet/koncentrationen kommer nära den politiska makten.

Det politiska beslutsfattandet i Sverige bygger på kollektivt beslutsfattande. Enskilda politiker kan därför, åtminstone inte över tid, tillskrivas någon direkt makt. Däremot har de politiska partierna i Sverige genom sin unikt starka ställning blivit en betydande maktfaktor.

Under ett antal decennier har det i Sverige runt vissa partier byggts upp omfattande affärsverksamhet. Denna verksamhet kan inte bara direkt bidra till att stärka dessa partiers ekonomiska ställning, utan även indirekt utgöra en maktbas för att driva frågor i gränslandet mellan affärsverksamhet och politik. Detta kan i vissa fall vara problematiskt och har bland annat väckt frågor huruvida partinära affärsverksamheter har andra och mer gynnsamma förutsättningar än övriga näringslivet.

För att värna de politiska partiernas roll som en hörnsten i vår demokratiska ordning bör det råda en total transparens vad gäller partinära affärsverksamhet. Det är därför påkallat att överväga att granska denna affärsverksamhet.

Boriana Åberg (M)